

A közgyűlés a statárium elrendelését kéri.

— Felirat a lakbérleti kormányrendelet részbeni módosításáért. — Szeged központi szeszfordét akar felállítani. — Befejezték a februári közgyűlést. —

(Saját tudósítónktól.) Nagy lehet a szénhiány, a közgyűlési terem megint nem fűtötték be. Spórolják a szénét a fürdőnek, vigasztalódtak a városatyák, akik rendületlenül kitartottak a — kántorválasztásig. Istenem, milyen nagy kérdés is! Ki legyen a kántor Alsótanyán? Nagyon kevés kivétellel valamennyi városatya eljött, hogy ennek a fontos ügynek eldöntésében részt vegyen. Azután legnagyobb részük eltávozott, mint aki dolgát jól végezte. Ki fog törődni a bagatell-ügyekkel?

Igy történt, hogy a nevezetes 9. pont után — értsd: kántorválasztás — a zsúfolt közgyűlési terem és a roskadásig megtelt karzatok kiürültek és csak nagyon kevés városatya szavazott és tárgyalt 8 óráig, amikor dr. Kelemen Béla főispán a februári közgyűlést bezárhatta.

Rack Lípót tb. tanácsos fölolvasta a polgármester havi jelentését, amit a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett. Interpellációk hiányában következtek az indítványok.

Dr. Kószó István tudvalevőleg a lakbérrendelet módosítására tett indítványt a közgyűlésnek. Az indítvány, amelyet a tanács elfogadásra ajánl, azt javasolja, írjon föl a közgyűlés a kormányhoz azért, hogy ugy a lakbéremelés, mint a felmondás megengedtettsék a háztulajdonosoknak.

Dr. Kószó István előadta, hogy a háboru előtt lépett életbe az új házadótvörvény, a mely nagyon erősen megterhelte a házigazdákat. Pedig még csak ezután alakultak volna ki a változott viszonyok arányában az új házbérek. Emelték ezen kívül Szegeden a köztisztasági vállalat díjait, a kéményseprődíjakat, a beszállásolás költségei is állandókká váltak. Nagyon nehéz helyzetbe kerültek különösen azok, akik kölcsönrel építkeztek. Szükséges, hogy ha a lakókat megvédi az állam, védje meg a házigazdákat is. A házbérfiálek is életbeléptek januártól. Indítványával egy időben figyelmébe ajánlja a tanácsnak, intézkedjék, hogy az átvonulási szállásdíjak fizettetését szüntessék be, mert hiszen a házbérfiálek ezek megváltására szolgálnak. Kéri indítványa elfogadását.

Schwartz Rudolf szerint igen sok igazság van azokban, amit dr. Kószó elmondott, de — bár maga is háziúr — gondolni kell a nagyon kicsikre, akik a mai házbéreket sem tudják megfizetni. Eppen ezekre gondolva, akiknek legnagyobb része támogatás nélkül áll, mert hozzátartozójuk a harctéren van, nem helyeselheti az indítványnak azt a részét, amely általános emelést kér. Ezzel a legnagyobb nyomornak tenné ki a kisembereket, akik nem tudnak ezeket keresni. Az indítványhoz csak módosítással tudna hozzájárulni.

Bach Jenő azt tartja, hogy hivatalnokokra s általában a fix fizetésű emberekre és özvegyekre, valamint azokra, akiknek hozzátartozói katonák, nem szabad újabb terheket róni. Hozzájárul Kószó indítványához, de az előbb felsorolt embereket ki kell venni a dologból; ezeket meg kell hagyni mai házbérük mellett. Aki bír azonban, az fizessen magasabb házbért, az igazságos. Lehet, hogy némi sérelmet szenvednek a háztulajdonosok, de a háboruban sokkal nagyobb igazságtalanságok is történtek, ezt még el lehet viselni.

Tonelli Sándor hangsúlyozza, hogy nem csak a háziurak érdekeit kell vizsgálni, de a lakókéit is. Ha nagy számban vannak háziurak, sokkal nagyobb számban vannak lakók, sőt a háztulajdonosok száma egészen elenyésző a lakók számához képest. Indítványozza,

hogy a fix fizetésű emberek, özvegyek, nyugdíjasok és azok, akiknek hozzátartozói a fronton küzdenek azokért, akiknek idehaza vagyonuk van, vétesse ki az indítvány keretéből, vagyis a fölratban hangsúlyozottan emelje ki a közgyűlés, hogy ezek lakbéremelését nem kívánja. A javaslatot adja vissza a közgyűlés a tanácsnak, hogy a jövő havi közgyűlésre ilyen értelmű javaslatot tegyen.

Taschler Endre főjegyző kijelenti, hogy a tanács az indítványnak ilyen értelmű módosításához hozzájárul. Dr. Kószó István szintén hozzájárult a módosításhoz, mire a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy fölratban kéri a kormánytól a lakbéremelés korlátlan engedélyezését, de csak az önálló kereskedőknél, iparosoknál, gazdáknál és a mai lakbérleti bizottságok főtartása mellett.

Lantos Bélának azt az indítványát, hogy a közgyűlés írjon föl a törvényhozáshoz a községi és felekezeti tanítók anyagi viszonyainak az állami tanítókéval való egyenlősítése érdekében, a tanács javaslatára egyhangulag elfogadta a közgyűlés.

Dr. Kószó István második indítványa a napirenden levő bűncselekmények megakadályozásáról szólt. Miután a legtöbb büntetett szökött katonák, csavargók és hadiügylők követik el, Kószó azt indítványozta, határozza el a közgyűlés a következőket: Szeged város közönsége felir a kormányhoz, hogy a közbiztonság szolgálatából elvon és katonai szolgálatot teljesítő egyének sürgősen szabadságoltassanak és a főbenjáró bűncselekmények fenforgása esetén a statáriális eljárás azonnal léptettesek életbe. Dr. Kormányos Benő ugyanebben az ügyben adott te indítványt. A tanács magáévá tette dr. Kószó indítványát és azt elfogadásra ajánlta.

Lippay Lajos az első főlőelőadó, aki kérdést intéz a főkapitányhoz, mi történt azzal az indítványával, amelyet még tavaly tárgyalt a törvényhatósági bizottság s amelyben a katonai rendőrség szervezetének a külterületre való kiterjesztését kérte?

Dr. Szalay József főkapitány közli, hogy mindent megtett a város hatósága az ügy elintézése érdekében. Katonai okokból azonban nem teljesítették a kérést. Mindössze annyit értek el, hogy időnkint razziákat tartanak.

Dr. Kormányos Benő végtelen szomorúsággal állapítja meg, hogy a tanács javaslata nem ad megfelelő megoldást. Dr. Végman már hónapokkal ezelőtt megmondta, hogy a katonai rendőrségnek speciális föladata van, arra a közrendészet nem számíthat. Egy szakasz csendőrt kell Szegedre kérni, jótáll érte, hogy az meg fog akadályozni minden nemű bűncselekményt. A statárium sem megfelelő eszköz velük szemben, az nem retenti vissza a bűntől a bűnösöket. Indítványozza, kérjen a város csendőroket.

Pásztor József kérde, hogy a statáriális állapot elrendelésének Szegeden nincs-e jogi akadálya. A várost nem lehet olyan blamáznak kitenni, hogy olvasmit kér, amit törvényes okok miatt nem lehet megadni.

Dr. Becsev Károly: Kétségtelen és szomorú tény, hogy a közbiztonsági állapotok a város területén nagyon megrendültek. Kötelességünk is gondoskodni ezeknek az állapotoknak javításáról. A tanácsi javaslat egy része, amely a bevonult rendőrlegénység szabadságolási kérelmére vonatkozik, el is fogadható. De a statáriális eljárás kérelmezése ellen tiltakozik. Ilyen eljárásnak sok ártatlan ember eshet áldozatul, ilyen kétségbeesett eszközöz folyamodni nem lehet. A statáriális eljárás behozatalára vonatkozó javaslat fölött napirendretérést indítványoz.

Pálfy Antal felszólalása után dr. Fajka Lajos szintén a statáriális eljárás kérelme-

zése ellen foglalt állást. Osztia dr. Becsev aggodalmait. Félti a statáriális eljárástól a város jóhírnevét is.

Dr. Szalay József rendőrfőkapitány: Vitán kívül áll, hogy a statáriális eljárás behozatala igen fontos és komoly dolog. A kivételes rendelkezések, törvények alapján ezt el is rendelheti a kormány, végszükség esetén. De a végszükség esete fönnáll. Csendőroket kért a város, nem kapott. Szükség van a statáriumra s kéri a tanács javaslatának elfogadását.

A közgyűlés ezután nagy szótöbbséggel elfogadta a tanács javaslatát.

Dr. Kormányos Benő másik ismeretes indítványában azt kéri, hogy a törvényhatósági bizottság tagjaiból alakult pártatlan vizsgálóbizottságot küldjenek ki annak megállapítására, hogy a Makkos-erdő kiirtásával milyen méretű károkat okoztak a városnak és ki a felelős azért, hogy az erdőnek csaknem háromnegyed részét ugyszólván akadály nélkül kiirtották. Dr. Szalay József főkapitány előadta, hogy a Makkos-erdő több tolvaia ellen megindult az eljárás. Egész csomó kihágási ügy aktái vannak a kihágási bíróságon és az eljárás közelesen befejezést nyer. Hogy az ellenőrzés nem volt olyan, mint békében, érthető. Az alkalmazottak háromnegyed része katona. Mulasztás senkit sem terhel, miután akták bizonyítják, hogy a főkértész és a város többi, ellenőrzésre rendelt alkalmazottai esetenként jelentést tettek a tanácsnak, amely mindannyiszor érelyes intézkedéseket is rendelt el. Kéri az indítványnak napirendről való levételét.

Dr. Kormányos Benő hosszú beszédben ismerteti a Makkos-erdő kipusztításának történetét. A város megakadályozhatta volna ezt, van erdője, amelyből olcsó tűzfával az egész várost elláthatta volna. A maga részéről mégis elfogadja a tanács javaslatát, „annak megörökítéséül, hogy az Ur 1918-ik évében hogy működött a város tanácsa.”

A közgyűlés ezután egyhangulag elfogadta a tanács javaslatát.

Taschler Endre főjegyző bemutatta az újonnan kinevezett kormány és a szakminiszterek bemutatkozó leiratait. A tanács javaslata szerint, amelyhez a közgyűlés egyhangulag hozzájárult, kijelenti a törvényhatósági bizottság, hogy a m. kir. kormány által maga elé tűzött feladatok megoldásában, a melyek az erők egyesítésére, az általános választójog megalkotására, népjóléti intézmények megteremtésére, a viszonyoknak megfelelő birtokpolitika bevezetésére, a közlelmelés terén tapasztalt bajok megszüntetésére, a városi önkormányzat megerősítésére, a városok anyagi segédeszközeinek növelésére irányulnak törvényes hatáskörében, hazafias buzgalommal és készséggel fogja a m. kir. kormányt támogatni. Különös lelkesedéssel üdvözli a kormányt az önálló magyar nemzeti hadsereg felállítása kérdésében elfoglalt álláspontjáért. Következtek a köriratok, amelyeket Taschler Endre főjegyző ismertetett.

Szepes vármegye fölratát egy önálló közegészségügyi miniszterium létesítése ügyében hasonló fölrattal pártolja Szeged. Pest vármegye törvényhatósága fölrat a kormányhoz március 15-ének törvény utján való nemzeti ünneppé tétele ügyében. Szeged közgyűlése a fölratot hasonló szellemű fölrattal támogatja. Sáros vármegye fölratát a nemzetiségi kérdések megoldása ügyében szintén hasonló szellemű fölrattal támogatja.

Az alsóközponti kántori állásra tudvalevőleg három pályázat érkezett be. A három pályázó: Hajabács Károly, Gregorics László és Fonyó András. Leadtak összesen 173 szavazatot. Ebből Hajabács 63, Fonyó 58 és Gregorics 52 szavazatot kapott, tehát Hajabács lett szótöbbséggel az alsóközponti kántor.

Bokor Pál helyettes polgármester bemutatta a múlt évi városi halászat eredményét. E szerint a múlt évi május 19-től december 2-ig a városi halászat a városnak tisztán 141.741 koronát jövedelmezett. A